

den Maade, vil den i alt Fald ikke være aldeles spildt. Jeg troer, det er en almindelig Anskuelse i denne Sal, at man gjør Ret i idetmindste foreløbigt ikke at tage fat paa en Reform af Retspleien; idet man har frygtet for, at den vilde medføre for bethdelige Udgifter, at der vilde komme en Obergangstid, hvori det Nye vilde blive dyrere end det Gamle, vi forlode. Dette er vistnok tildeels en Bidsfarelse, som nærmest er fremkaldt ved, at man ikke ret har vidst, hvormeg det medgaaer til den nuværende civile og criminelle Retspleie, idet det nemlig kun er en Deel af Udgifterne dertil, som opføres paa Budgettet. Mangfoldige af disse Udgifter opføres ikke paa Statens, men paa Communernes Budget, og en heel Deel af dem bliver slet ikke opført paa noget Budget, nemlig den Deel, der betales i Gebyrer og deslige. Jeg troer, at man, naar man vil danne sig en Mening om, hvormeg det medgaaer til den civile og criminelle Retspleie, vil komme op til den bethdelige Sum af 6 à 700,000 Rb., medens det paa den anden Side er min fulde Overbeviisning, at, naar man reformerer disse Forhold, og navnlig ved Reformationen deraf ikke viger tilbage for at benytte Communen, hvor den naturlig kan og bør benyttes, tør jeg sige, skjøndt det maaskee lyder som en Overdrivelse, at Udgifterne ville synke ned til det Halve.

Det maa maaskee, inden jeg slutter, være mig tilladt at gjøre et lille Spring fra dette Emne til et nærliggende, nemlig Spørgsmaalet om Arrest- og Fængselsvæsenet. Det er udtaalt i Anmærkningerne til Budgettet, at man næste Aar kun gjør Regning paa et Antal af 1600 Individuer i de forskjellige Straffeanstalter, og det tilføies, at Nedsettelsen skyldes den nye Straffelov. Dette skal jeg nu ikke nægte, men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at i samme Forhold som Statsbudgettet i den Henseende formindsktes, ville andre Budgetter forøges, idet nemlig Delinquent- og Arrestudgifter stige. Hvad er nemlig Grunden til, at den omhandlede Nedgang kan finde Sted? Det er sandelig ikke, at der begaaes færre Forbrydelser nu end tidligere, men Grunden er, at Straffene ere blevne nedsatte og i mange Tilfælde forvandlede fra

offentligt Arbejde til Bænd og Brød. Der er en anden Ting, som jeg maa bede lagt Mærke til, og det er, at medens det kan forudsæes, at Stigningen paa de communale Budgetter i den omhandlede Henseende vil være vedvarende, vil den Nedgang, som finder Sted paa Statsbudgettet med Hensyn til Udgifterne til Straffeanstalterne, kun være kortvarig, idet man nemlig om saa Aar vil være kommen tilbage til det gamle Antal Fanger. Det er ikke gennem Straffeloven, at man paa den Maade kan virke forbedrende, i alt Fald ikke i Reglen, men derimod gennem den Maade, hvorpaa man organiserer Straffeanstalterne, og jeg skal da atter tillade mig at bringe i Regjeringens og Thingets Erindring det Straffesystem, som anvendes i Irland. Den gode Mening, jeg allerede tidligere har haft om dette Systems Fortrinlighed, er saa langt fra bleven svækket i den senere Tid, at den tværtimod er bleven bekræftet paa den meest glimrende Maade. Saaledes som vore Straffeanstalter nu efterhaanden ere blevne forbedrede ved Justitsministeriets varme Interesse for denne Sag — det maa erkjendes — vil det være en meget let Sag, eller i alt Fald kun medføre ringe Vanskeligheder at bringe det irske System til Anvendelse hos os, forudsat, at man vil det, og jeg for mit Vedkommende er overbevist om, at Forsøg i den Retning, hvis de gjøres, ville føre til det selsomme Resultat som i andre Stater, hvor de ere gjorte, saaledes at der derigjennem kan bevirkes en Nedgang i Forbrydernes Antal og altsaa ogsaa en meget bethdelig Besparelse i Statens Udgifter til Fængselsvæsenet.

Rettelser i Bergs Foredrag:

Sp. 192, Lin. 23 f. o.: „4,200 Rb.“ læs: „42,000 Rb.“